

'UITSTAANDE MELDE VERBAZINGWEKKEND GOED OPGERUIMD'

Als er iemand is die heel goed weet hoe melden eruit zien, dan is het Wiel Ploemen uit Nijswiller (Lb.). In 2016 en 2017 kreeg hij te kampen met een forse veronkruiding door uitstaande melde. De oorzaak ligt vermoedelijk in massaal opgekomen onkruidzaad, dat met een vracht mest uit België is meegekomen. „Heel vervelend, te meer we daar de komende jaren nog niet vanaf zijn”, zegt hij. Om te voorkomen dat de bietenpercelen weer zwaar zouden vervuilen, werd de onkruidbestrijding het afgelopen seizoen extra strak aangepakt.

Wiel Ploemen (rechts) heeft een akkerbouw- en vleesveebedrijf in Nijswiller (Lb.). Op een areaal van 45 hectare verbouwt hij suikerbieten, wintertarwe en snijmaïs. Dennis America is adviseur akkerbouw & loonwerk bij Agrea.

„Het leek wel of we die melden bewust gezaaid hadden, zo ontzettend veel planten stonden er tussen de bieten. Van veraf was het één groene mat van onkruiden.” Wiel Ploemen beschrijft hoe een deel van zijn bietenpercelen in 2016 en 2017 werd overwoekerd door uitstaande melde. Vooral in seizoen 2017 was de schade aanzienlijk. „In dat jaar kwam bijna iedereen boven de 100 ton bieten per hectare uit, terwijl we hier bleven steken op amper 80 ton. Dat was toch wel een flinke tegenvaller”, zo weet de akkerbouwer nog goed. Adviseur Dennis America van Agrea, die ook bij het gesprek aanwezig is, vult aan dat de late vorstperiode in dat jaar de zaak ook geen goed heeft gedaan. „Veel bietenpercelen in dit gebied hebben toen een flinke terugslag gekregen, waardoor het gewas langer dan normaal open bleef. Met name de melden hebben daar toen heel goed van kunnen profiteren.”

Onkruidbestrijding stak aangepakt

Om herhaling van het 'horrorjaar' 2017 te voorkomen, werd de onkruidbestrijding het afgelopen seizoen extra vroeg en extra nauwkeurig aangepakt. Dit begon met een voor-opkomstbespuiting met Centium® en Goltix® SC om respectievelijk hondspeterselie en melde alvast een flinke eerste tik te geven. Daarna volgde al vrij snel (op 27 april) een eerste na-opkomstbespuiting met 0,6 l/ha Betanal maxxPro. „We hebben de dosering bewust aan de lagere kant gehouden omdat pas driekwart van de bietenplantjes in het kiembladstadium was. We wilden de bieten hoe dan ook aan de groei houden”, zo motiveert de adviseur. Na iets meer dan een week (op 4 mei) werd opnieuw gespoten met Betanal maxxPro (0,7 l/ha) + 1 l/ha Goltix SC. Hoewel het overgrote deel van de onkruiden prima werd bestreden, richtten de uitstaande melden zich telkens weer op en werden ze alsnog groter. „We zagen dat ze wel wat verschrooiden en het even moeilijk hadden, maar kapot gingen ze gewoon niet”, zo weet America nog goed. Om te voorkomen dat deze taaie onkruiden nog groter zouden worden - waardoor ze amper meer te bestrijden zijn - werd in overleg met Sjors Leermakers van Bayer gekozen voor een snelle herbespuiting (op 11 mei). Omdat de bietenplantjes toen nog niet in het 2-bladstadium waren - en een volle dosering Betanal maxxPro dan nog riskant is - werd er een brede mix toegepast met Dual Gold®, Goltix® SC en Betanal maxxPro (alle 1 l/ha). Om die mix nog wat extra kracht mee te geven werd ook 0,25 l/ha Betanal Power toegevoegd. Dit middel bevat net als Betanal maxxPro de werkzame stoffen fenmedifam en desmedifam, maar mist de activator lenacil. „Lenacil geeft de werkzame stoffen een extra boost, wat normaal gesproken zeer welkom is. Maar in dit geval wilden we liever een wat zachter middel, waardoor de bietenplantjes zo min mogelijk gepest zouden worden”, zo legt America uit. Na deze derde bespuiting volgende een week later (op 18 mei) nog een vierde bespuiting met 1,25 l/ha Betanal maxxPro en wederom 0,25 l/ha Betanal Power en nog een laatste

bespuiting (op 4 juni) met Betanal maxxPro, Goltix SC en Dual Gold (3 x 0,75 l/ha).

Resultaat verrassend goed

Het resultaat van deze 'straffe' aanpak bleek verrassend goed. Alle uitstaande melde werd volledig opgeruimd. „Na twee seizoenen met heel veel onkruid was ik oprecht verbaasd dat het perceel zó schoon was. Ik heb amper meer een melde kunnen vinden”, zo verwoordt Ploemen zijn enthousiasme. Volgens adviseur America heeft behalve de uitgekende middelenmix ook het weer en het spuitijdstip meegeholpen aan het goede resultaat. „Vooral die derde bespuiting, die op

een vroege ochtend onder perfecte omstandigheden is uitgevoerd, is een voltreffer geweest. Die ervaring neem ik zeker mee naar het komende seizoen.” Ook de uiteindelijke opbrengst was met 70 ton/ha (vroeg levering met 18,7% suiker) zonder meer goed. Het feit dat de kosten zo'n €75 per hectare hoger lagen dan normaal, neemt Ploemen voor lief. „Als ik in de toekomst ook bieten wil blijven telen, dan zullen we hoe dan ook die melden onder controle moeten houden. Als dat op deze manier kan, dan graag!”

Centium® is een geregistreerd handelsmerk van Belchim Crop Protection
Dual Gold® is een geregistreerd handelsmerk van Syngenta
Goltix® SC is een geregistreerd handelsmerk van ADAMA

'WE KUNNEN BETANAL GEWOON NIET MISSEN'

Bienteler Evert Topper uit Kropswolde (Gr.) gaf onlangs gehoor aan de oproep van de Europese vereniging van bietentelers (CIBE) om een brief te schrijven aan de Europese Commissie waarin wordt gepleit voor het behoud van onmisbare herbiciden in de bietenteelt. Met name het mogelijke verbod op fenmedifam en desmedifam (o.a. in Betanal Maxxpro) is hem in het verkeerde keelgat geschoten. „Wij kunnen deze middelen gewoon niet missen”, vindt hij. Topper stuurde onderstaande brief aan Klaus Berend, dossierhouder in Brussel voor de Europese Commissie:

Aan de heer Klaus Berend,

„In het blad Cosun Magazine las ik dat de toelating voor Betanal dreigt te vervallen. Of beter omschreven: middelen met de werkzame stoffen desmedifam en fenmedifam. Deze werkzame stoffen zijn, mijn inziens, de ruggengraat van de onkruidbestrijding in de suikerbietenteelt.

Als reden voor het mogelijke verbod op deze stoffen wordt de hormoonverstorende werking aangedragen. Ik heb echter begrepen dat deze uitkomst gebaseerd is op voorlopige criteria. Bij de definitieve criteria lijkt dit niet het geval te zijn, zo schrijft Cosun. Hoewel ik deze situatie niet kan beoordelen, wil ik wel het belang van beide werkzame stoffen voor de bietenteelt nog een keer duidelijk naar voren schuiven. Op dit moment zijn de Betanal-producten onmisbaar voor ons. Er zal zonder deze werkzame stoffen een veel grotere inzet gevraagd worden van boeren om het bietenpercelen onkruidvrij te houden. In de praktijk zal dat betekenen dat we veel meer mechanisch en handmatig moeten doen. De kostprijs stijgt dan enorm. Dit is eenvoudig te duur!

Als voedselproducent heb ik nu de indruk dat veel middelen verboden worden op emotionele gronden en niet op basis van wetenschappelijk aangetoonde feiten. Het zou erg jammer als hierdoor middelen verdwijnen.

Voor alle duidelijkheid: als de volksgezondheid in het gedrang komt door deze stoffen, dan moeten ze uit de markt gehaald worden - en dan graag in alle Europese landen tegelijk. Maar doe het dan wel op basis van wetenschap en niet op basis van emoties.

Graag verneem ik van U een reactie,

Met vriendelijke groet,

E. Topper

Naschrift: Evert Topper heeft tot dusver geen reactie ontvangen van dhr. Berend.

Bayer is een van de bedrijven die de actieve stoffen desmedifam en fenmedifam op de markt brengt. Een gezamenlijke werkgroep beijvert zich om beide stoffen voor de praktijk te behouden.